

LABKY

HAZEL MÁ PLNÉ RUKY PRÁCE

MICHELE ASSARASAKORN
NATHAN FAIRBAIRN

LABKY

HAZEL MÁ PLNÉ RUKY PRÁCE

MICHELE ASSARASAKORN
NATHAN FAIRBAIRN

sloart

Copyright © 2025 by Nathan Fairbairn and Michele Assarasakorn

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.
This edition published by arrangement with Razorbill, an imprint of Penguin Young
Readers Group, a division of Penguin Random House LLC.

Translation © Eva Terrero 2026

Slovak edition © Vydavateľstvo Slovart, spol. s r. o., Bojnická 10, 831 04 Bratislava 2026

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť
v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými,
vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo
budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu
vydavateľa.

Z anglického originálu *PAWS: Hazel Has Her Hands Full*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve
Penguin Random House LLC, New York 2025, preložila Eva Terrero.

Zodpovedná redaktorka Friderika Píteková

Editorka Dáša Jajcayová

Sadzba MH creative studio, s. r. o.

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy
je nezáväzným odporúčaním pre konečných predajcov.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

ISBN 978-80-556-7272-4

www.slovart.sk

pobox@slovart.sk

Pre Martinu (alebo King Kogi) za to,
že nás naučila žiť aj prekvitať s ochorením,
či už tým viditeľným, alebo neviditeľným.

—M. A.

Pre Coru, Peytona a Sloane od ich otravného
(ale milujúceho) uja Natea.

—N. F.

DOBRE,
MAMI!
HNEĎ SOM
TAM.

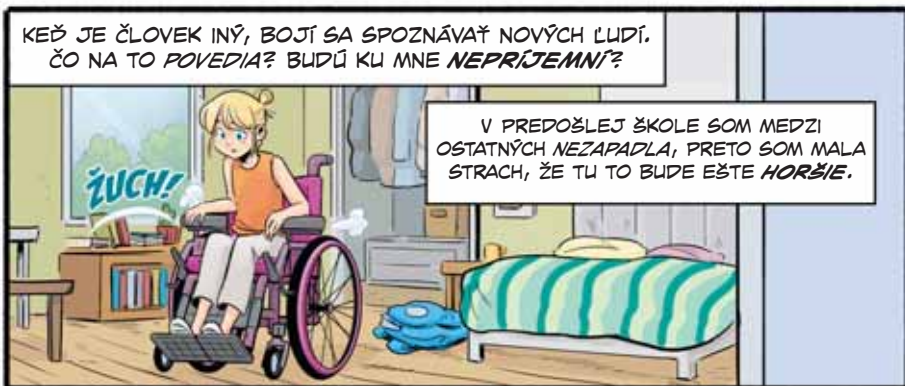
AHOJTE! VOLÁM SA HAZEL MILLEROVÁ, MÁM DVANÁŠT ROKOV A BÝVAM VO VANCOUVERI SO SVOJOU MAMOU A S OCKOM.

KEĎ SME SA SEM PRED PŘIBLIŽNE OSMIMI MESIACMI PŘIŠTAHOVALI Z CALGARY, MALA SOM OBAVY.

TRPÍM ZRIEDKAVOU CHOROBU, KTORÁ SA NAZYVA SPINÁĽNA SVALOVÁ ATROFIA. PRE MÔJ MOZOG JE ŤAŽKÉ KOMUNIKOVAŤ S MOJIMI SVALMI. ZASAHUJE TO NAJMÁ NOHY A BOKY, NO RÝCHLO SA MI UNAVIA AJ RUKY.

KEĎ JE ČLOVEK INÝ, BOJÍ SA SPOZŇAVAŤ NOVÝCH ĽUDÍ. ČO NA TO Povedia? BUDÚ KU MNE **NEPŘIEMNÍ?**

V PŘEDOŠLEJ ŠKOLE SOM MEDZI OSTATNÝCH **NEZAPADLA**, PŘETO SOM MALA STRACH, ŽE TU TO BUDE EŠTE **HORŠIE**.

NAŠŤASTIE MÔJ PRVÝ DEŇ NA ZÁKLADNEJ
ŠKOLE CHARLOTTE BRONTĚOVEJ NEMOHO
DOPADNÚŤ LEPŠIE!

OKAMŽITE SOM SA SPRIATELILA
S DVOMA DIEVČATAMI Z MOJEJ
TRIEDY - **GABBY** A **PRIYOU!**

NAPOKON SOM SA SPRIATELILA AJ S ICH
KAMOŠKOU **MINDY**.

A DOKONCA SOM SA PRIDALA
DO ICH KLUBU **LABKY**, ČO JE
SKRATKA PRE LIGA ABSOLÚTNE
BOMBOVÉ KAMOŠKY. CHODÍME
SPOLU NA PRECHÁDZKY
SO PSÍKMI.

HEJ, HEJ, VIEM, ČO SI MYSLÍTE. „NA **VOZÍKU** SA NEDÁ
PRECHÁDZAŤ SO PSAMI.“ AKOBY MI TO EŠTE NIKTO
NIKDY NEPOVEDAL.

NO, SAMOZREJME, ŽE SA TO DÁ,
KEŽ MÁTE SUPER KAMOŠKY. A ĽUDIA
NÁM ZA VENCENIE DOKONCA PLATIA!

OKREM TOHO, **TROCHU DOKÁŽEM CHODIŤ,**
AJ KEŽ MĀM VEĽMI SLABÉ NOHY.

MOJE OCHORENIE POSTUPNE
SPŔSOBUJE ŪBYTOK SVALSTVA A SILY
A TERAZ JE UŽ PRE MŇA ŤAŽKÉ POSTAVIŤ
SA ALEBO POKRČIŤ KOLENĀ BEZ TOHO,
ABY SOM SPADLA.

VOZIK SOM VŠAK ZAČALA
POLIŤVAŤ PRED VIAC AKO ROKOM
A **VEĽMI** MI POMĀHA V POHYBE
AJ SO ŤETRENĀM ENERGIE.

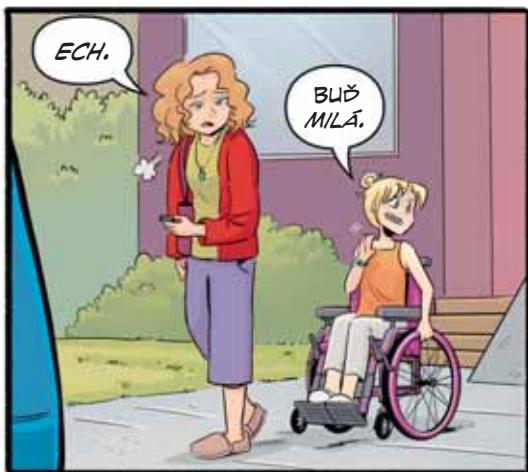
VOZIK JE
COOL!

PRIPRAVENĀ
VYRAZIŤ?

ĀNO!

KTO BUDE
PRVÝ PRI
AUTE?

A ÚPRIMNE, TIEŽ SOM
VYTOČENÁ. OLGA JE **HROZNÁ**.

ROZPRÁVA SA SO MNOU
AKO S MALÝM **DECKOM**
A VŽDY SA NA MŇA POZERÁ
LÚTOSTIVO.

PRI PRVOM STRETNUTÍ SA MA
SPÝTALA: „ČO MÁŠ **S NOHAMÍ?**“
AKOŽE, KTO NIEČO TAKÉ **VYSLOVÍ?**

A CELÉ TO, ŽE
„**NEPOTREBUJEM**“
VOZÍK.

ACH!

NEZNÁŠAM TO SLOVO, PRETOŽE
ĽUDIA HO POUŽÍVAJÚ LEN NA TO,
ABY MA **SÚDILI**. AKOŽE, NIKTO
NEPOTREBUJE **TOPÁNKY** NA TO,
ABY CHODIL, ALE EŠTE SOM
NEZAŽILA, ABY TO NIEKOMU VYTKLI.

NO KEĎ NIEKTORÍ ZISTIA, ŽE STÁLE
DOKÁŽEM POUŽÍVAŤ NOHY, TVÁRIA
SA, AKOBY SOM TO **PREDSTIERALA**
ALEBO ČO. STRAŠNE MA TO
FRUSTRUJE!

VŠAKA VOZÍKU MÔŽEM ROBIŤ
VEĽA ČINNOSTÍ, KTORÉ BY BOLÍ
BEZ NEHO ŤAŽKÉ.

LENŽE JA HO **NEPOTREBUJEM**
POUŽÍVAŤ...

ALE MÔŽEM!

UŽ KEĎ SOM BOLA MALÁ, MOJÍ RODIČIA SI VŠIMLI, ŽE PADĀM AKOSI PRÍČASTO - A NIE TAK, AKO ZVYKLI PADÁŤ INÉ DETI.

JEDNODUCHO SA MI POKRČILI NOHY A KOLENAMI SOM **TVRDO** NARAZILA DO ZEME.

SKORÉ PREJAVY SI AŽ TAK VEĽMI NEPAMĀTĀM.

ASI SOM SA TOMU LEN PRISPĚSOBILA NAPRIEK TOMU, ŽE SOM BOLA ČORAZ **SLABŠIA**, AJ KEĎ SOM MALA BYŤ ČORAZ SILNEJŠIA.

PLNE SOM SI TO ZAČALA UVEDOMOVAŤ, AŽ KEĎ SOM NASTŪPILA DO **ŠKOLY**.

NEDOKĀZALA SOM DOBEHNŪŤ OSTATNÉ DETI, A KEĎ SOM **DORAZILA** NA MIESTO, ONY UŽ BOLI OPĀŤ INDE.

BOLO ŤAŽKÉ, ŽE NA MŤA KAŠĽALI, JEDINÉ, ČO SOM CHCEĽA, BOLO DRŽAŤ S NIMI KROK.

ZAČALA SOM POUŽÍVAŤ **CHOPŪĽKU**, NO STĀLE SOM SA POHYBOVALA POMALY; STRĀCALA SOM ROVNŔVĀHU A OBČĀS SA MI JEDNODUCHO **PODLŔMILI** NOHY.

ŠKOLA MI NAPOKON POSKYTLA ZDRAVOTNÚ ASISTENTKU,
ABY SOM SA MOHLA PRESÚVAŤ BEZPEČNE.

BOLA NAOZAJ SUPER, NO MALA SOM POCIT, ŽE KVÔLI NEJ
SA KU MNE OSTATNÉ DECKÁ SPRÁVALI EŠTE ODMERANEJŠIE.

JEDNÉHO DŇA, KEĎ SOM MALA **PLNÉ ZUBY** NEUSTÁLEHO
DOZORU A **ZIZANIA**, MI AKOŠI PRASKLI NERVY.

CHCELA SOM UJSŤ A **BYŤ
SAMA.**

NEDOPADLO TO NAJLEPŠIE.

NIČ STRAŠNÉ SA MI NESTALO - NEUBLÍŽILA SOM SI
O NIČ VIAC NEŽ PRI INÝCH PÁDOCH. ALE MALI STE
VIDIEŤ, AKÚ DRÁMU Z TOHO SPRÁVILI.

BOLO TO PRÍŠERNÉ.
VŠETCI **PANIKÁRILI.**

NAJHORŠIE VŠAK NA TOM BOLO, AKO SA
SPRÁVALA MAMA. NIKDY V ŽIVOTE SOM JU
NEVIDELA **TAKU** NAHNEVANÚ.

ČÍTLA SOM SA PRÍŠERNE, ŽE SOM SPÔSOBILA TOLKO
PROBLÉMOV. TÚŽILA SOM ASPOŇ RAZ DOKÁZAŤ NIEČO
SAMA, NO VŠETKO SA TOTÁLNE **POKAŠLALO**.

UŽ NIKDY SOM NEHCELA VYLIEZŤ Z POSTELE, NIETO EŠTE
ÍSŤ DO ŠKOLY. VEŠ AKO BY TO LEN **DOPADLO?**

AJ PRED TÝM PÁDOM SA KU MNE
OSTATNÍ SPRÁVALI INAK,
AKO BY SA SPRÁVALI **PO ŇOM?**

A VTEĎY SOM
DOSTALA VOZÍK.

ZRAZU SOM SA NEMUSELA
BÄŤ, ŽE *SPADNEM*.

NEMUSELA SOM SA
NAMÄHAŤ, AK SOM SA
NIEKAM CHCELA DOSTAŤ.
MALA SOM POCIT STABILITY
A BOLA SOM RÝCHLA.
KONEČNE SOM S OSTATNÝMI
DRŽALA KROK.

NAJLEPŠIE NA TOM BOLO, ŽE KEĎ SOM SI TO NACVIČILA, ŠKOLA SA
ROZHODLA, ŽE UŽ NEPOTREBUJEM AŽ TAKÉ ŠPECIÁLNE ZAOBCHÄDZANIE.

KONEČNE SOM SA MOHLA ZNOVA
POHYBOVAŤ PO ŠKOLE *SAMA*.

OKREM TÝCH *NESKUTOČNE* DRAHÝCH NOVÝCH
LIEKOV, KTORÉ MI KAŽDÉ ŠTYRI MESAICE
PODÁVAJÚ V NEMOCNICI, JE VOZÍK NAJLEPŠÍ
POMOCNÍK, AKÉHO SOM *KEDY* DOSTALA.

ZBOŽŇUJEM HO.

SKVELĚ,
HAZEL!

POĎME SKÚSIŤ PÁR
HODOV BEZ TOHO,
ABY SI SA DRŽALA
ZÁBRADLIA.

ĎAKUJEM!

D-DOBRE.

SUPER.

STÁLE CVIČÍŠ TIE
HYDROTERAPEUTICKÉ
CVIKY V BAZÉNE KAŽDÝ
TÝŽDEŇ?

ÁNO.

AJ DVAKRÁT
DO TÝŽDŇA,
KEĎ SA DÁ.

„A *BAVI* ŤA
TO?“

„ÁNO! VODU ZBOŽŇUJEM.
CÍTIM SA V NEJ AKO
PIERKO. POHYB V NEJ JE
PRE MŇA *OVELA* ĽAHŠÍ.“

